

4 đời Công tử Bạc Liêu và một kẻ trộm cuốc bi đất

Tác Giả: Saigon Echo sät m
Thứ Năm, 12 Tháng 5 Năm 2011 22:37

Chính cái “nghề” đi làm mướn đã là duyên cớ đưa ông trở thành một trong những người giàu nhất Nam kỳ sau này

Vào năm 1895, tại Bạc Liêu có một đám cưới giữa một bên là thầy ký quèn mang họ Trần Trình và một bên là con gái của ông bá hộ trong vùng. Nhờ đám cưới “một bên có tiền, một bên có tài” này mà sau này đời Bạc Liêu có ông hời đời Trần Ch giàu có nhất “Nam kỳ lục tỉnh”. Đời rồi sau đó nữa, đời Bạc Liêu có thêm một người đi cướp vào loại “ăn chổi phóng túng nhất miền thời đời” ở phương Nam, đó chính là Công tử Bạc Liêu.

Chuyện tình thầy ký Trần Ch

Một ngày cuối năm 1895, tại xã Châu Hồng - huyện Vĩnh Lợi – tỉnh Bạc Liêu, diễn ra lễ cưới của cô con gái thầy tú của ông bá hộ Phan Văn Bì, một người giàu có nhất nhì tỉnh Bạc Liêu. Tuy là nhà bá hộ, nhưng đám cưới tổ chức không lớn lắm, vì là đám cưới con gái, chú rể lại là một thầy ký quèn. Sinh ra trong gia đình nghèo tại miệt Biên Hòa – Đông Nai trôi dạt về Bạc Liêu khai khẩn đất hoang, khi mới 12 – 13 tuổi đi du Trần Trình (SN 1873) phải đi làm mướn cho một gia đình địa chủ đã nhập quốc tịch Pháp.

Chính cái “nghề” đi làm mướn đã là duyên cớ đưa ông trở thành một trong những người giàu nhất Nam kỳ sau này. Theo qui định thời đó, con cái của những gia đình có quốc tịch Pháp phải đi học trường Pháp. Mà các “con út” trong gia đình này chỉ muốn đi học không chịu

4 đ̣i Công ṭ Ḅ c Liêu và ṃ t ḳ t cụ c bi đ̣t

Tác Giả: Saigon Echo ṣ u ṭ m
Thứ Năm, 12 Tháng 5 Năm 2011 22:37

---

ḥ c, ṿ y là ông Tṛ ch đ̣ c ṃ n đ̣ ḥ c tḥ cho con c̣ a cḥ nhà. Nḥ ṿ y mà ông bị t cḥ (ṭ t nhiên là cḥ Tây), đ̣ ṛ i sau này khi ḷ n lên ông xin đ̣ c ṃ t chân tḥ ký ̣ Tòa Ḅ ṭ nh Ḅ c Liêu.

Ṃ t năm hai ḷ n, ông bá ḥ Phan Văn Bì đ̣ n Tòa Ḅ ṭ nh Ḅ c Liêu đ̣ làm tḥ ṭ c đ̣ng thụ đ̣ n đ̣ a. Ông đ̣ c viên tḥ ký đ̣ n đ̣ a Tṛ n Trinh Tṛ ch ṭ n tình giúp đ̣ . Lâu đ̣ n, ông Bì có c̣ m tình ṿ i anh tḥ ký quèn. Các con ông Bì gị i ăn cḥ i, nḥ ng ít ḥ c, vì ṿ y ông tḥ y quý ḥ c tḥ c ̣ ng̣ i tḥ ký.

Ṃ t vài ḷ n tḥ ký Tṛ ch đ̣ n đo đ̣ c rụ ng đ̣ t nhà ông bá ḥ , chính ông Bì đã cḥ đ̣ ng cho viên tḥ ký g̣ p cô con gái tḥ ṭ c̣ a mình. Và khi ông Bì nḥ n ra gị a hai tṛ “tình trong nḥ đã, ṃ t ngoài còn e”, ông lị n cḥ đ̣ ng ṣ p x̣ p ṃ t cụ c hôn nhân. Sau đ̣m c̣ i, ṿ cḥ ng tḥ ký Tṛ ch đ̣ c ông bá ḥ c̣ t chia cho ṃ t ṣ đ̣ t riêng c̣ trăm ha và giúp ṿ n làm ăn, ông Tṛ ch ḅ ngḥ “tḥ y ký” đ̣ ̣ nhà ṭ p trung vào rụ ng đ̣ t.

Nḥ kị n tḥ c đã có, nḥ t là hị u bị t ṿ lụ t pháp đ̣ t đ̣i, c̣ ng ṿ i ṿ n lị ng cha ṿ giúp đ̣ , ông Tṛ ch ngày càng tích ṭ rụ ng đ̣ t ḅ ng cách thu mua đ̣ t đ̣i c̣ a nḥ ng đ̣ a cḥ tḥ t c̣ ḷ ṿ n. Ngay c̣ trong gia đ̣nh ông bá ḥ Bì, ḥ u ḥ t rụ ng đ̣ t ông đ̣ u chia cho các con, nḥ ng do ít ḥ c, không bị t làm ăn, ḷ i máu mê c̣ ḅ c, nên đ̣ n dà rụ ng đ̣ t c̣ a ḥ đ̣ u đ̣ c c̣ m c̣ và ṛ i vào tay ông Tṛ ch.

Ṭ rụ ng đ̣ t, ông ṃ mang sang lĩnh ṿ c làm mụ i và tṛ thành nhà cung c̣ p chi pḥ i mụ i cho c̣ Nam ḳ , cũng chính nḥ đó ông đã pḥ t lên nhanh, đ̣ c x̣ p vào hàng “đ̣ i phú” ḅ c nḥ t mị n Nam. Lúc cao nḥ t, Tṛ n Trinh Tṛ ch cḥ ṣ ḥ u 74 ṣ đ̣ n ṿ i 110 ngàn ha đ̣ t tṛ ng lúa và g̣ n 100 ngàn ha rụ ng mụ i.

Ṛ i ông ḅ c sang kinh doanh lãnh ṿ c nhà ̣ ṿ i hai ḍy pḥ ḷ u ̣ tḥ xã Ḅ c Liêu, ṃ t ḍy pḥ ḷ u ̣ đ̣ ng La Grandière ̣ Sài Gòn (nay là đ̣ ng Lý Ṭ Tṛ ng). Ông ḅ ṿ n đ̣ u ṭ sang lĩnh ṿ c ngân hàng và tṛ đ̣ ng sáng ḷ p Ngân hàng Vị t Nam (năm 1927) - ngân hàng đ̣ u tiên do chính ng̣ i Vị t Nam sáng ḷ p và đ̣ u hành - có tṛ ṣ đ̣ t ṭ i Sài Gòn, do ông làm Chánh ḥ i tṛ ng.

Tuy là “đ̣ i phú”, nḥ ng ṿ cḥ ng ḥ i đ̣ ng Tṛ ch ṣ ng ṛ t chụ n ṃ c, c̣ n kị m, nḥ t là bà ḥ i đ̣ ng, bà ít khi đ̣ ng đ̣ n tḥ t cá họ c các món cao ḷ ng ṃ ṿ , c̣ đ̣ i cḥ quen ṿ i ṃ m mụ i

4 đời Công tử Bạc Liêu và một kẻ tọc mạch bí ẩn

Tác Giả: Saigon Echo số 10
Thứ Năm, 12 Tháng 5 Năm 2011 22:37

đang quê.

Ông Trích có 7 người con, 4 gái, 3 trai. Trong 3 người con trai của ông Trích, Trích n Trinh Huy (Ba Huy) là có học và bản lĩnh hơn cả, được ông hỏi đi làm ngay khi còn nhỏ. Một số người cho rằng ông Trích rất đỗi hào khí, nhưng cũng là số ít của những người nhút nhát của đời ông, chính số ít của những người đã làm cho số người nhút nhát mà ông dày công gầy dựng đã nhanh chóng biến mất.

Ông Trích sống rất chung thủy với vợ con, cả đời ông chỉ có một bà vợ, người con gái con trai “quý tử” Trích n Trinh Huy sau này ăn chơi bất mãn, nên danh khố Nam kỳ, đời đời danh xưng “Công tử Bạc Liêu” sau khi đã tiêu phá sạch gia sản của cha.

Tình số “của Ba Huy”

Cuối năm 1926, có một chuyện làm cho ông hỏi đi làm Trích và cả gia đình Trích n Trinh xôn xao lo toan, đó là của Ba Huy đi “Tây học” trở về. Để đón con về sân bay Tân Sơn Nhứt về Bạc Liêu, ông Trích đã bỏ ra số tiền lớn để mua chiếc xe hơi hiệu Peugeot lớn đầu tiên có mặt tại Việt Nam. Trước đó, ông Trích cũng đã xây dựng khu biệt thự theo kiểu Tây lớn nhất tại Bạc Liêu với hiệu suất rất lớn trang trí đẹp đẽ của Pháp sang. Trích n Trinh Huy sinh năm 1900, từ nhỏ đã tỏ ra khôn lanh, ham chơi nhút nhát.

Lúc bấy giờ đầu có phong trào những gia đình giàu có cho con đi du học ở Pháp. Trích n Trinh Huy đã được ông hỏi đi làm Trích cho đi “Tây học” với kỳ vọng làm cho dòng họ Trích n Trinh “nở mày”. Vì vậy mà việc của “quý tử” trở về Bạc Liêu sau 5 – 6 năm du học bên Pháp thật sự là số tiền trở về đời đời của gia đình Trích n Trinh.

Thật đáng ngạc nhiên, ông hỏi đi làm Trích không hề biết rằng, sau 5 – 6 năm trở về tiêu phí hàng trăm ngàn giở lúa của ông, của Ba Huy không lấy nổi một chút mớ gì ngoài chiếc xe hơi và giấy xác nhận có học lái máy bay, cùng người vợ đẹp và đứa con lai Pháp. Ngay khi đến Paris, Ba Huy đã trở thành tay chơi có hạng. Ngày về nước, của Ba Huy đã tay lái xe cho ông hỏi đi làm Trích về một quãng đường gần 300 cây số về nhà với một chiếc xe gần 100 cây số giở. Ba Huy khỏe với cha riêng mình biết lái cả máy bay.

4 đ̣i Công ṭ Ḅc Liêu và ṃt ḳt cục bi đ̣t

Tác Giả: Saigon Echo ṣu ṭm
Thứ Năm, 12 Tháng 5 Năm 2011 22:37

Nḥng chuỵn “tai nghe ṃt tḥy” ̣y cùng ṿi phong cách ḷch ḷm, s̄nh đ̣i c̣a Ba Huy đ̄ làm ông ḥi đ̣ng Tṛch đ̣nh ninh ṛng còn mình đ̄ là “thiên tài”. Ông ṭ cḥc tịc tḥt ḷn ṃng Ba Huy ṿ ṇc, ṃi hàng ngàn khách g̣m quan cḥc, gịi nhà giàu kḥp “ḷc ṭnh”, bà con g̣n xa, ḳ c̣ nḥng tá đ̣n thân ṭn.

Tṛ ṿ Vịt Nam, ḅ ḷi bên Pháp ng̣i ṿ đ̣m và đ̣a con lai, Ba Huy c̣i ngay ng̣i con gái đ̣p nḥt x̣ Ḅc Liêu lúc ḅy gị, đ̄ là bà Ngô Tḥ Đen. Bà Đen ̣ ṿi Ba Huy sinh đ̣c ng̣i con gái đ̄t tên Tṛn Tḥ Ḷng. Ṿ sau cô Hai Ḷng qua Pháp ṣng và không còn ai bịt gì thêm ṿ cô. Tḥng xuyên đ̄i ḷi gịa Sài Gòn và Ḅc Liêu, Ba Huy đ̄ có tịp “ḅn đ̄” ̣ Ṃ Tho, đ̄c gia đ̄nh c̣i ḥi đ̄ng hoàng, đ̄ là bà Nguỵn Tḥ Hai. Bà Hai sinh đ̄c ba ng̣i con là Tṛn Tḥ Tḥo, Tṛn Trinh Nḥn và Tṛn Trinh Đ̣c.

Ṿ cụi đ̄i, khọng tḥp niên 1960, Ba Huy ṿ ṣng trong căn nhà pḥ trên đ̄ng Nguỵn Du, Sài Gòn. Ṃt bụi sáng, khi ṭp tḥ đ̄c trên sân tḥng, ḅt cḥt nhìn xụng đ̄ng, ông tḥy ṃt cô gái ḡnh ṇc ṃn đ̄ ngang tṛc nhà ṛt đ̄p. Ḥi th̄m, Ba Huy bịt đ̄c cô gái đ̄ là con ṃt gia đ̄nh nghèo làm ngḥ ṣa xe đ̄p ̣ cụi đ̄ng.

Giai thọi ḳ ṛng, Ba Huy đ̄ tìm đ̄n ngôi nhà nói trên g̣p cha cô gái đ̄ xin “đ̄i” căn nhà mình đ̄ng đ̄ đ̄c c̣i cô gái làm ṿ. Và đ̄ là ng̣i ṿ cụi cùng c̣a Ba Huy, kém ông g̣n 50 tụi. Bà đ̄ ṣng ṿi ông Ba Huy cho đ̄n ngày ông qua đ̄i ̣ tụi 73 và đ̄ sinh cho ông ḅn ng̣i con tên Hoàn, Toàn, Trinh và Ṇ.

Ngoài ng̣i ṿ Pháp và 3 ng̣i ṿ Vịt có c̣i ḥi chính tḥc, Ba Huy còn có ṛt nhịu ng̣i tình, nhịu ng̣i trong ḥ đ̄ đã có con ṿi ông. Dù ḥ không pḥi là ṿ đ̄c c̣i ḥi đ̄ng hoàng, nḥng con cái c̣a ḥ đ̄u đ̄c ông ḥi đ̄ng Tṛch (lúc còn ṣng) cũng nḥ gia ṭc Tṛn Trinh sau này tḥa nḥn. Tṛn Trinh Huy ṃt năm 1973 ̣ Sài Gòn và đ̄c đ̄a ṿ an táng trong pḥn ṃ gia đ̄nh ṭi ̣p Cái Ḍy, xã Châu Ḥng, huỵn Vĩnh Ḷi, Ḅc Liêu.

Dù đ̄ có ṭi 4 bà ṿ ṿi 9 ng̣i con chính tḥc, cùng hàng cḥc ng̣i tình ṿi nhịu đ̄a con ṛi, nḥng ḥu ḥt ḥ đ̄u đ̄ đ̄nh c̣ đầu đ̄ ṇc ngoài học tḥt ḷc, nghèo khó đ̄u đ̄ trong ṇc. Nhịu năm lịn, không có ng̣i con nào đ̄n ngày Thanh Minh ṿ quét đ̄n khu ṃ chôn ḥi đ̄ng Tṛch, Ba Huy và dòng ḥ Tṛn Trinh, vì ṿy mà khu ṃ c̣a ṃt gia ṭc ṭng giàu có nḥt nhì mịn Nam sụt tḥi gian dài ḅ ḅ hoang pḥ.

4 đời Công tử Bạc Liêu và một kẻ tọc mạch bi đát

Tác Giả: Saigon Echo s&u t& m
Thứ Năm, 12 Tháng 5 Năm 2011 22:37

Mãi gần đây mới có một người con của Ba Huy trở về quê hương sau khi giông bão cha hoàng phú hốt gia sản và bạc cuốc đời dấy đời cùng nghèo khổ ở đất Sài Gòn. Ông tên Trần Trinh Đức, ông trở về Bạc Liêu với vợ và một đứa con bé bỏng nh tâm hồn.

Công tử Bạc Liêu

Sở phong lưu vô độ trên con đường tình ái làm nên danh tiếng “con của Ba Huy Bạc Liêu”. Còn sẵn ăn chơi bất mông, dấy tính cách “đàn anh” đã đưa cho Ba Huy cái tên “Công tử Bạc Liêu” lưu danh đời này. Lên lên trên “đường vàng”, hầu như muốn thế gì cũng được đáp ứng, lối dể dãi “học tập” kiểu cách ăn chơi ở chốn Paris tráng lệ, Ba Huy đã “biểu diễn” những màn ăn chơi làm tất cả dân chơi Nam kỳ thời kỳ đầu bá phước.

Ông hỏi đường Trần ch giao cho Ba Huy trông coi việc đời sản. Ba Huy miễn ngay một người Pháp tên Henry giữ quyền lý về Bạc Liêu cai quản việc làm ăn của gia đình, còn mình thì tập trung vào các thú vui chơi. Theo hợp đồng, người quản lý được hưởng 10% trên tổng số lợi tức thu được hàng năm. Chính vì được công hầu hĩnh, ông Henri đã bỏ quê hương “mưu quản” qua làm miễn cho Ba Huy, mãi đời tháng 4 năm 1975 mới về nước. Thỉnh thoảng đi thăm các sản phẩm, Ba Huy mặc veston đi xe hơi. Ông sắm cả ca nô để lướt sóng trên các sông rạch miền Tây về chỗ toàn xuồng chèo tay.

Khi đi thăm ruộng, Ba Huy dùng chiếc Ford Vedette, còn đi chơi ông có chiếc Peugeot thể thao, loại xe lúc đó chỉ miền Nam có hai chiếc, chiếc kia là của Vua Bô Đô. Vào thập niên 1930 – 1940, hầu Vua Bô Đô có thế gì thì Ba Huy phải sắm cho bằng được thế này, kể cả máy bay. Ba Huy đã làm chuyện đường đường lúc đó khi đi thăm ruộng bằng máy bay. Lúc này chỉ Việt Nam mới có hai chiếc máy bay dân sự, một của Vua Bô Đô, chiếc kia là của Ba Huy.

Một lần lái máy bay qua thăm sản phẩm ở tỉnh Rạch Giá, Ba Huy hướng chỉ bay ra biển Hà Tiên “hóng mát”, đờ rờ ở chỗ sang tận nước Xiêm, phải đáp khẩn cấp vì máy bay hết xăng. Trần Trinh Huy bị Nhà nước Xiêm tạm giữ và phải trả tiền xâm nhập lãnh thổ trái phép số tiền triệu đồng 200 ngàn giở lúa.

Nhưng, chơi nông nghiệp một đời thì có ánh sáng và đời thì nọu chề đời xanh như Ba Huy thì không chơi nước ta, mà cả “Đông Tây kim cổ” chơi thế nào có ai làm, chính nó đã đưa cái tên “Công tử Bạc Liêu” cho đời này nay. Thuở kỳ Mồ Tho có của công tử nhà giàu, đẹp trai, tên

4 đ̣i Công ṭ Ḅc Liêu và ṃt ḳt cục bi đ̣t

Tác Giả: Saigon Echo ṣu ṭm
Thứ Năm, 12 Tháng 5 Năm 2011 22:37

Lê Công Pḥc hay còn g̣i là George Pḥc, con trai c̣a Đ̣c pḥ Lê Công Ṣng. George Pḥc cũng là ṃt tay cḥi ṇi tịng lúc đ̣o, nḥ có ṇc da tṛng nḥ Tây nên đ̣c g̣i “Ḅch công ṭ”, đ̣ phân bịt ṿi Ba Huy ṭ lâu ṇi danh là “Ḥc công ṭ” (do có ṇc da ṣm đen).

George Pḥc ṛt mê c̣i ḷng, đ̣ đi du ḥc bên Pháp ṿ ngḥ thụt sân kḥu, ṛi ḅ tịn ḷp hai g̣nh hát Pḥc Cḥng và Hụnh Ḳ ṇi tịng. Tḥi kỳ đ̣t Nam ḅ ai cũng ṃn ṃ tài năng, ṣc đ̣p c̣a hai cô đào c̣i ḷng là Phùng Há và Năm Pḥ. C̣ Ḅch công ṭ và Ḥc công ṭ đ̣u mê các cô đào này, nên tṛ thành ḳ phùng đ̣ch tḥ c̣a nhau. Ṃt ḷn, đoàn Hụnh Ḳ cùng cô đào Phùng Há ṿ bịu dịn ở Ḅc Liêu, Ḅch công ṭ ṃi Ḥc công ṭ đ̣n xem đ̣ khoe g̣nh hát c̣a mình. Hai đ̣i tḥ ng̣i c̣nh nhau trong ṛp hát nḥ hai ng̣i ḅn tri ḳ, cùng chiêm ng̣ng cô đào Phùng Há trên sân kḥu mà ai cũng quỵt tâm chinh pḥc cho ḅng đ̣c.

Đang xem hát, Ḅch công ṭ móc túi ḷy thục hút, vô ý làm ṛi ṭ gịy ḅc hình con công (ṭ 5 đ̣ng tḥi đ̣o), Ḅch công ṭ cụi xụng tìm, nḥng do trong ṛp ṭt đèn, nên tìm không đ̣c. Ḅn tính cḥi tṛi ḥc đ̣c trên các ṇo đ̣ng ăn cḥi đã giúp Ḥc công ṭ nghĩ ra ṃt “đòn” tuỵt ṿi đ̣ ḥ g̣c đ̣i tḥ. Ḥc công ṭ ḷng ḷ móc ṭ gịy ḅc ḅ ḷ (ṭ 100 đ̣ng) cḥm ḷa đ̣t làm đ̣c soi cho Ḅch công ṭ tìm ṭ gịy ḅc 5 đ̣ng ḅ ṛt ṃt.

Ḅ ṃt ṿ quá ṇng, đ̣ g̣ g̣c chút tḥ dịn, Ḅch công ṭ đã thách Ḥc công ṭ thi đ̣t tịn ṇu cḥe đ̣u xanh. Ḥc công ṭ nḥn ḷi và cḥ ý đ̣ thua, vì chuỵn thi tḥ này cḥ ỵu là nḥ vào tài “cḥm ḷa” cḥ không cḥng ṭ gì ṣ giàu có hay ḅn lĩnh dân cḥi.

Đ̣ x̣ng danh “Công ṭ Ḅc Liêu”, ṭt nhiên Tṛn Trinh Huy cũng không tḥ ḅ qua hai món nḥu nḥt và bài ḅc. Ba Huy tḥng xuyên ḷn ng̣p trong nḥng bàn tịc ṿi ṛu ṣm banh ṿn ṛt tḥnh hành vào tḥi đ̣o. Ba Huy cũng là ṃt ḳ mê c̣ ḅc, tḥng đánh ḅc ṿi “qục tṛng” Ḅo Đ̣i và tṛm sòng ḅc Đ̣i Tḥ Gịi là Ḅy Vịn.

Có nḥng ngày ông thua ḅc 30 – 40 ngàn đ̣ng, trong khi ṃt gị lúa cḥ bán đ̣c 1,7 đ̣ng, ḷng c̣a Tḥng đ̣c Nam ḳ cḥa ṭi ba ngàn đ̣ng ṃt tháng. Công ḅng mà nói, ngoài chuỵn ăn cḥi trác táng, đ̣p phá vô đ̣, Công ṭ Ḅc Liêu có ṣc ḥp đ̣n ng̣i đ̣i có ḷ còn ̣ tính tình hào phóng, quan ḥ thân thịn ṿi ṃi ng̣i không ḳ sang hèn.

Ông tḥng xóa ṇ, x̣e gịy ṇ cho tá đ̣n học nḥng đ̣i tác làm ăn g̣p khó khăn nḥ ṃt

4 đ̣i Công ṭ Ḅc Liêu và ṃ t ḳ t cụ c bi đ̣t

Tác Giả: Saigon Echo ṣ u ṭ m
Thứ Năm, 12 Tháng 5 Năm 2011 22:37

---

cách đ̣ “tích đ̣c” cho con cháu ṿ sau. Đ̣i lúc đ̣ ông cũng ḷe lên “đ̣ u óc canh tân” nḥ ṃ n ng̣ đ̣i Pháp gịi ṿ cai qụ n c̣ ng̣ i; ṭ cḥ c ḥ i cḥ đ̣ ng ḅ ng và cụ c thi “Hoa ḥ u mị t đ̣ ng” đ̣ u tiên đ̣ mị n Tây (đ̣ ṛ i các hoa, á ḥ u đ̣ u thụ c ṿ ông)...

Không gị ng nḥ cha mình, ṭ ṃ t ṃ i tình mà làm nên ṣ nghị p, Công ṭ Ḅc Liêu có hàng cḥ c, hàng trăm ṃ i tình, mà ṃ i tình nào cũng g̣ m nḥ m ṃ t pḥ n gia ṣ n c̣ a cha đ̣ ḷ i. Đ̣ n đ̣i con ông cũng ṿ y – ăn cḥ i phóng túng, tàn phá gia ṣ n c̣ a cha ông đ̣ ḷ i. Đ̣ đ̣ n đ̣i cháu ṇ i c̣ a Công ṭ Ḅc Liêu thì cḥ ng còn gì đ̣ mà phá. Cḥ ng nḥ ng tḥ , ng̣ đ̣i cháu ṇ i tḥ a ḳ Công ṭ Ḅc Liêu tṛ nên điên lọ n sau ṃ t cụ c tình.

Ḥ pḥ sinh ḥ ṭ

Ng̣ đ̣i vị t bài này đã có ṃ t bụ i ṭ i ng̣ i nḥ u ṿ i ông Tṛ n Trinh Đ̣c, ng̣ đ̣i đ̣ đ̣ c coi là g̣ n bó nhị u nḥ t ṿ i cha Tṛ n Trinh Huy và đang là đ̣ a con duy nḥ t c̣ a Công ṭ Ḅc Liêu còn ṣ ng trên quê ḥ ng Ḅc Liêu, là ng̣ đ̣i ḳ tḥ a chính tḥ c c̣ a gia ṭ c Tṛ n Trinh.

Cũng gị ng nḥ cha, Ba Đ̣c (sinh năm 1947) sinh ra trên đ̣ ng vàng, ḷ n lên không c̣ n ḥ c hành gì nhị u, c̣ theo “g̣ đ̣ ng” cha mà ăn cḥ i, yêu đ̣ đ̣ ng, phá phách. Tḥ nḥ ng c̣ ṿ khọ n hào hoa ḷ n phá phách ṭ n c̣ a, Ba Đ̣c cḥ x̣ ng đáng là...”con” c̣ a Công ṭ Ḅc Liêu. Dù ṿ y thì “thành tích” c̣ a Ba Đ̣c cũng không đ̣ n ṇ i nào: hai bà ṿ cùng hàng cḥ c ng̣ đ̣i tình; nḥ u nḥ t không thua ai; ṭ ng đánh ḅ c có ḥ ng; nḥ y đ̣ m ḅ c tḥ y...

Tḥ nḥ ng, ông Đ̣c cho bị t, ông không là gì so ṿ i ng̣ đ̣i anh ḳ c̣ a mình là Tṛ n Trinh Nḥ n, chính ông Nḥ n ṃ i g̣ n ṿ i nguyên ṃ u c̣ a Công ṭ Ḅc Liêu ḥ n. Khi hai anh em còn ṣ ng chung nhau, c̣ ṃ i chị u là ông Nḥ n đ̣ n ṿ nhà ṃ t cô gái xinh đ̣ p khác nhau gị i thị u ṿ i ông Đ̣c: “Cḥ ḍu mày”. Hị n ông Nḥ n cũng ṣ ng đ̣ n đ̣ t nghèo túng đ̣u đó, lâu ḷ m ṛ i không tḥ y ṿ quê ḥ ng Ḅc Liêu.

Công ṭ Ḅc Liêu ṃ t năm 1973, sau khi hoang phí g̣ n ḥ t gia ṣ n, cḥ đ̣ ḷ i cho các con ṃ y căn pḥ ḷ u. Đ̣ n ḷ t các con ông cũng tiêu xài phung phí, nhà c̣ a c̣ bán đ̣ n. Ông Đ̣c nḥ ḷ i, đ̣ n cụ i tḥ p niên 1970, các anh em c̣ a ông (con c̣ a các bà ṿ c̣ a Công ṭ Ḅc Liêu) quỵ t đ̣ nh bán căn nhà cụ i cùng ṿ i giá 28 ḷ ng vàng, ṃ i ng̣ đ̣i chia nhau ṃ t ít ṛ i ly tán, ṭ tìm đ̣ đ̣ ng ṃ u sinh riêng, chính tḥ c ḳ t thúc ṣ giàu có kéo dài cḥ a ṭ i ba đ̣i c̣ a dòng ṭ c ḥ i đ̣ ng Tṛ n Trinh Tṛ ch.

4 đ̣i Công ṭ Ḅc Liêu và ṃt ḳt cục bi đ̣t

Tác Giả: Saigon Echo ṣu ṭm
Thứ Năm, 12 Tháng 5 Năm 2011 22:37

C̣m vài cây vàng đ̣c chia ṭ pḥn tài ṣn cụi cùng còn ḷi c̣a Công ṭ Ḅc Liêu, ông Đ̣c ṿ ṣng nḥ bên gia đ̣nh ṿ. Ông tṛ thành tay “cḥy cḥ” ̣ khu cḥ tṛi Hụnh Thúc Kháng, ṛi chuỵn sang mua bán đ̣ đ̣i n ṭ ḷy c̣a thụ tḥ tàu vịn ḍng mang ṿ. Không tṛ ḷi giàu có, nḥng gia đ̣nh ông cũng ṿt qua đ̣c giai đ̣n khó khăn.

Tḥ nḥng, có tḥ do “cha ăn ṃn con khát ṇc”, chuỵn tình đ̣y ṇc ṃt c̣a đ̣a con gái ông đã làm cho gia đ̣nh ông tṛ nên ḅn cùng, pḥi trôi ḍt kịm ṣng ṭn Campuchia, ṛi quay ṿ Sài Gòn cḥy xe ôm, tṛc khi ṿ Ḅc Liêu đ̣ làm nhân cḥng ṣng cho ṣ ḳt thúc ṃt dòng ṭc ṭng làm ṇi đ̣nh ṇi đ̣m đ̣t Nam ḅ g̣n sụt ṃt tḥ ḳ.

Chuỵn tình cụi cùng

Ông Ba Đ̣c ḳ, vào gịa năm 2010, ông ṿ Ḅc Liêu nhân ngày gị cha – Công ṭ Ḅc Liêu Tṛn Trinh Huy. Lúc đó, ông đang ṣng nghèo khó ̣ TP.HCM ḅng ngḥ cḥy xe ôm cùng ṿ và đ̣a con ḅ ḅnh tâm tḥn. Ṃy ngày ̣ Ḅc Liêu, ông tḥng đ̣n ụng cà phê ṭi khách ṣn Công ṭ Ḅc Liêu, ngôi nhà mà ông ṇi ông đã xây ḍng năm 1919, là ṇi cha ông sinh ra và ḷn lên, cũng là ṇi ông tṛi qua qụng đ̣i tḥ ̣u trong hung ḷa.

Ṃt bụi sáng, tình c̣ ng̣i ụng cà phê ṿi nhịu ng̣i, Ba Đ̣c ḳ ṿ cục ṣng không cḥn ṇng thân c̣a mình ̣ TP.HCM, ṃt ng̣i cḥ doanh nghịp đã khuyên ông tṛ ṿ c̣ ḥng ṿi câu “Không ḷ Ḅc Liêu ḅ anh!”. Không chút so đo, Ba Đ̣c cùng ṿ con ṛi TP.HCM tṛ ṿ ṇi ḥn 50 năm tṛc ông đã ra đi. Ngày ra đi, ông là ṃt “c̣u ̣m” có xe riêng đ̣a đón, ḳ ḥu ng̣i ḥ. Ngày tṛ ṿ, tài ṣn đáng giá nḥt c̣a ông là chịc xe g̣n máy cà tàng.

Ṭt nhiên, ông không ṿ ṣng trong ngôi bịt tḥ vì nó đã đ̣c qục ḥu hóa tṛc ngày gịi phóng. Qua bao bịn thiên tḥi cục, bịt tḥ Công ṭ Ḅc Liêu ṿn nguyên ṿn, đ̣p ḷng ḷy ṿi các ṿt lịu xây ḍng, trang trí đ̣u ṭ Pháp cḥ qua.

Ṿn là sáu phòng ng̣ sang tṛng đ̣c kinh doanh khách ṣn, trong đó căn phòng Ba Huy ṭng ̣ có giá cho thuê cao g̣p đôi các phòng còn ḷi. Ng̣i cḥ doanh nghịp đã cho gia đ̣nh ông ṃn ṭm căn ḥ ṭp tḥ trong ḥm sâu đ̣ ṣng, trong khi cḥ đ̣i “xin nhà” và tìm công ăn vịc làm.

4 đ̣i Công ṭ Ḅc Liêu và ṃt ḳt cục bi đ̣t

Tác Giả: Saigon Echo ṣu ṭm
Thứ Năm, 12 Tháng 5 Năm 2011 22:37

Ba Đ̣c ḳ: “Gia đ̣nh ṭi tḥt ṣ suy ṣp khi con gái ṭi mê bài ḅc, ḅ ḷa c̣ tình ḷn tịn, ṛi ḅ ḅ nh tâm tḥn, ṭi pḥi bán ḥt tài ṣn đ̣ cḥa tṛ mà không kḥi, cụi cùng cḥy hon đ̣a ôm...”. Không bịt có pḥi do ghen c̣a cha và ông ṇi hay không, mà cô gái Tṛn Tḥ Pḥng ṃi ḷn lên đã ặn cḥi phóng ṭng và mê bài ḅc.

Đ̣n khi ṇ ṇn do thua ḅc cḥt cḥng, ṛi ḷi ḅ pḥ tình, cô gái ḅ điên. Tḥng con, ṿ cḥng ông bán ṭt c̣ tài ṣn mà mình đ̣ng có đ̣ tṛ ṇ và đ̣ cḥa ḅ nh cho con. Đ̣ tṛn ṇ, ông pḥi đ̣a gia đ̣nh sang Campuchia làm ngḥ mua giày cũ tân trang bán ḷi kịm ṣng. Cḥu không ṇi c̣ nh ṭng qụn, ông ḷi đ̣t gia đ̣nh ṿ TP.HCM cḥy xe ôm, ṛi ṿ Ḅc Liêu.

Ṭnh Ḅc Liêu đ̣ng tính xây pḥ tḥ và là ṇi tṛng bày ṿ Công ṭ Ḅc Liêu, ṿa pḥc ṿ du ḷch, ṿa làm ṇi sinh ṣng c̣a gia đ̣nh Ba Đ̣c. Tḥng hịu “Công ṭ Ḅc Liêu” giúp cho du ḷch ṭnh Ḅc Liêu có ṣc ḥp đ̣n đ̣c bịt. Ba Đ̣c ṣ làm công vịc qụn lý, ḥng đ̣n du khách tham quan và đ̣c tṛ ḷng...

Công ty Đ̣a ̣c Ḅc Liêu đã dành ṃt khu đ̣t khọng 300m2 ̣ ṿ trí khá đ̣p ̣ thành pḥ Ḅc Liêu đ̣ tḥc hịn ý ṭng trên.

Ng̣̣i con trai “tḥa ḳ” c̣a Công ṭ Ḅc Liêu gị đã cḥm ḅ̣c sang tụi 70. Ba Đ̣c có hai ng̣̣i con trai, ṃt c̣a ṿ tṛ̣c, mang ḥ ṃ, đ̣ng ṣng ngḥo khó đ̣u đó ̣ ṭnh Đ̣ng Tḥp, c̣ cḥc năm ṛi ông không g̣p ḷi; ṃt là anh rụt c̣a cô gái điên, cũng đ̣ng ṣng không nhà đ̣u đó ̣ Đ̣ng Nai, nhịu năm ṛi ông cũng không g̣p. Mai này khi ṿ cḥng Ba Đ̣c theo ông theo bà, ng̣̣i “tḥa ḳ” cụi cùng c̣a dòng ḥ Tṛn Trinh không ai khác ḥn là cô gái điên do ḅ tình pḥ. Ḳt c̣c c̣a chuỵn tình dòng ḥ Tṛn Trinh sao mà quá bi đ̣t!